

VÝCHOVA K ZDRAVEJ IDENTITE

Dopytovo-orientovaný projekt VZDELÁVANÍM PROTI DISKRIMINÁCII U ŽIAKOV A ŠTUDENTOV

sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a
Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného
programu Ľudské zdroje.

Kód projektu: 312041Z203, Operačný program Ľudské zdroje, výzva OP ĽZ DOP

Realizácia: 1.1. 2021 - 30.6. 2023,
EQUILIBRIUM EUROPE o.z., Železničná 1190/40 98601 Fiľakovo,
Kontakty: equilibriumeurop@gmail.com, 0948 391 627,
www.employment.gov.sk www.esf.gov.sk

Všetky ľudské bytosti majú právo slobodne rozvíjať svoje schopnosti a vyberať si z možností bez obmedzení rodovými rolami. Rozdielne správanie, aspirácie a potreby žien a mužov sa uznávajú, hodnotia, berú do úvahy a podporujú rovnako. Rodová rovnosť alebo Gender equality sa snaží o rovnaký prístup, zaobchádzanie a rozdelenie zdrojov bez diskriminácie a rodovej netolerance. Kľúčový je tu pojem rod, ktorý sa vymedzuje voči biologickému pohlaviu. Rod však nie je len charakteristikou indivíduí, ale aj spoločenských a organizačných štruktúr. Slovo gender donedávna vyjadrovalo všeobecné označenie človeka buď s mužskou alebo

so ženskou identitou. Pod výrazom gender equality sa ako samozrejmosť v medzinárodnej agende rozumelo rovnosť medzi mužmi a ženami v zmysle ich nediskriminácie, vzájomného rovnocenného postavenia, rovnakých možností a príležitostí v pracovnom, politickom a kultúrnom živote.

SEXUÁLNA ORIENTÁCIA

LESBU emocionálne, psychologicky, fyzicky, sexuálne, spirituálne priťahujú iné ženy, s ktorými vytvára a udržiava partnerské vzťahy. Na pociťovanie príťažlivosti, záujmu, lásky vplývajú aj iné charakteristiky.

GEJ je človek, ktorého emocionálne, psychologicky, fyzicky, sexuálne, spirituálne priťahujú iní muži a ktorý s nimi vytvára a udržiava partnerské vzťahy. Na pociťovanie príťažlivosti, záujmu, lásky vplývajú aj iné charakteristiky - osobnosť, vek, fyzické znaky, etnicita, viera, spoločenské umiestnenie a iné.

BISEXUÁLNY ČLOVEK je osoba, ktorú emocionálne, psychologicky, fyzicky, sexuálne, spirituálne priťahujú ženy, muži či ľudia s inou rodovou identitou (queer, transrodoví, nebinárni a pod.). Rod/pohlavie obvykle nie je pre nich základným kritériom pociťovania príťažlivosti, obvykle je to človek ako celok.

MINISTERSTVO PRÁCE,
SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

KOMUNIKÁCIA RODIČOV S DEŤMI

Vždy prispôbte svoj prístup veku a potrebám vašich detí.

VYSVETLENIE POJMOV

Začnite tým, že vysvetlíte základné pojmy, ako je rod a pohlavie. Pohlavie sa vzťahuje k fyziologickým a biologickým rozdielom medzi mužmi a ženami, zatiaľ čo rod sa týka spoločenských a kultúrnych očakávaní spojených s pohlavím.

ROVNOSŤ POHLAVÍ

Podčiarknite dôležitosť rovnosti pohlaví. Vysvetlite, že v dnešnej dobe sa v spoločnosti usilujeme o to, aby ženy a muži mali rovnaké príležitosti a práva. Rovnosť pohlaví nám pomáha vytvárať spravodlivejšiu a inkluzívnejšiu spoločnosť.

RÔZNORODOSŤ

Rozprávajte o rôznorodosti a tom, ako každý jednotlivec je jedinečný. Žiadne dve osoby nie sú úplne rovnaké, a to platí aj pre rod a pohlavie. Uistite sa, že vaše deti vedia, že môžu byť sami sebou a nemusia sa stretávať s očakávaniami iných.

REŠPEKTOVANIE INDIVIDUÁLNYCH IDENTÍT

Zvýraznite význam rešpektovania individualít. Podporte svoje deti v tom, aby sa cítili pohodlne a sebavedomo. Ukážte im, že je dôležité rešpektovať aj identitu iných ľudí.

OTVORENÁ KOMUNIKÁCIA

Zvýraznite dôležitosť otvorenej komunikácie medzi vami a vašimi deťmi. Hovorte im, že vás môžu kedykoľvek oslovovať s otázkami alebo obavami ohľadom týchto tém.

ODPOVEDANIE NA OTÁZKY

Uistite sa, že ste pripravení odpovedať na otázky vašich detí. Niektoré môžu byť zložité. Snažte sa byť úprimný a primeraný ich veku.

PRÍKLADY ZO SVETA

Pripomeňte im príklady osobností, ktoré bojovali za rovnosť pohlaví a za práva žien. Tieto príbehy môžu byť inšpiráciou pre ich vlastné myšlienky a presvedčenia.

PODPORA A POROZUMENIE

Uistite sa, že vaše deti cítia vašu podporu a porozumenie. Zdvihnite ich sebavedomie tým, že ich povzbudíte, aby sa stali svedomitými a zodpovednými jednotlivcami vo vzťahu k témam o rode a pohlaviach.

Utkvelá predstava o „vrodenej“ ženskosti a mužskosti ponecháva bokom fakt, že dieťa prichádza do sveta formovaného kultúrnym vzorcom dvojrodovosti a že socializácia dievčatka alebo chlapčeka v každom okamihu jeho života prebieha v tomto rozdelenom a hierarchicky usporiadanom svete.

POZOR NA DISKRIMINÁCIU

ZAMIETNUTIE PRÍLEŽITOSTÍ: Odmietanie prístupu k príležitostiam, vzdelávaniu, zamestnaniu, iným oblastiam na základe pohlavia alebo rodu.

MENEJCENNÉ ZAOBCHÁDZANIE: Dávať niekomu pocit, že je menejcenný na základe pohlavia.

PLATOVÁ NEROVNOSŤ: Platový rozdiel medzi rovnakými prac. pozíciami kvôli pohlaviu.

STIGMATIZÁCIA A PONIŽOVANIE: Zosmiešňovanie, hanobenie, ponižovanie niekoho na základe rodovej identity.

OBMEDZENIE SLOBODY: Odmietanie práv a slobôd jednotlivcov len preto, že ich rodová identita nespadá do konvenčných očakávaní.

STEREOTYPY: Predpokladanie, že niekto sa bude správať určitým spôsobom len na základe jeho pohlavia alebo rodu.

Rodová diskriminácia porušuje princíp rovnosti a práv jednotlivcov bez ohľadu na ich rodovú identitu. Každý by mal mať právo na rovnaké príležitosti, rešpekt a spravodlivé zaobchádzanie bez ohľadu na to, či je muž, žena, alebo identifikuje sa inak.

MINISTERSTVO PRÁCE,
SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE